

**მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები და მასკომუნიკაცია
სახელმწიფო მართვაში ინფორმაციული ტექნოლოგიების
გამოყენების პირობებში**

ოთარ შონია, თეიმურაზ ჯაგოდინიშვილი, კორნელი ოდიშარია
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

რეზიუმე

თანამედროვე ქართული მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და მასობრივი კომუნიკაციის ფუნქციონირებაში თანდათანობით მკვიდრდება ევრო-ამერიკული მედია-სტანდარტები და პროფესიული პრინციპები. უახლესი ინფორმაციულ-კომუნიკაციური ტექნოლოგიების ფუნქციონირების შედეგად გაჩნდა ცნებები “ელექტრონული კომერციის”, “ქსელური ეკონომიკის”, “ელექტრონული მთავრობის” და ა.შ. მათ დაარღვევს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების საუკუნოვანი მონოპოლია ინფორმაციის შექმნა-გავრცელების სფეროებში. გაჩნდა ინფორმაციის კეთების ალტერნატიული არხები “ელექტრონული მთავრობის” ინფორმაციული არხებისა და ინფორმაციის სისტემური ნაკადების სახით. აღნიშნულმა ტენდენციებმა მნიშვნელოვნად შეცვალეს ინფორმაციული სივრცის სტრუქტურა, დაარღვევს მისი მთლიანობა. ამის ერთ გამოხატულებად წარმოსდგა პუბლიცისტიკის ენის ტრადიციული სტანდარტების მსხვერვა, ტერიტორიული და სოციალური დიალექტების, ასევე უცხოენოვანი ლექსიკის შეჭრა-დამკვიდრება.

საკანძო სიტყვები: მასობრივი კომუნიკაცია. ინფორმაციული სივრცე. ინფორმაციული ტექნოლოგიები. ელექტრონული მთავრობა. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა კონცენტრაცია-მონოპოლიზაცია. ინფორმაციული სივრცის რღვევა. ენობრივი ცნობიერების პარადიგმის ცვლა.

1. შესავალი

თანამედროვე ქართული მასობრივი კომუნიკაცია, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები ჯერაც სრულყოფის პროცესშია, ევრო-ამერიკულ მასკომუნიკაციურ ღირებულებებზე დაფუძნებით იძენს ფორმასა და შინაარსს. მის ფორმირებაზე გავლენას ახდენს თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების შემოჭრაც: იცვლება ინფორმაციული სივრცის სტრუქტურა, ინფორმაციის კეთება-გავრცელების ფორმები, ენობრივი (ლექსიკა), სამეტყველო სტანდარტები, მასმედიის ინფორმაციული მონოპოლიზმი და ა.შ. ამ მოვლენათა გამოვლენა და შესწავლა ინფორმაციებისა და მასკომუნიკაციის კვლევების აქტუალურ ამოცანებს წარმოადგენს. ამაში მდგომარეობს წარმოდგენილი სტატიის მეცნიერული სახელეც.

2. ძირითადი ნაწილი

თანამედროვე ქართულ მასკომუნიკაციას წინამძღვრები XX საუკუნის 90-იან წლებში ეძებნება, რადგან სწორედ ამ პერიოდში დაფიქსირდა დემოკრატიული მასმედიის ტენდენციების არსებობა. ქართული სახელმწიფოებრივ-პოლიტიკური, კულტურული, მეცნიერული, საგანმანათლებლო ევრო-ამერიკული სივრცეებისაკენ შებრუნებამ და მათში ინტეგრირების პროცესებმა შეცვალა ქართული ინფორმაციული სივრცე, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და მასობრივი კომუნიკაციის ფუნქციონირებაში კი გააღრმავა თანამედროვე მასმედიის ტენდენციები და ხელი შეუწყო ევრო-ამერიკული მედიასტანდარტებისა და პროფესიული პრინციპების დამკვიდრებას. ამან ქართული ინფორმაციული სივრცე, მასობრივი კომუნიკაცია, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, ერთი მხრივ, მეტად დაახლოვა სამოქალაქო საზოგადოების ინფორმაციულ მოთხოვნილებებთან და, მეორე მხრივ, თავად შეუწყო ხელი სამოქალაქო საზოგადოების აღმშენებლობითი პროცესების აქტუალიზაციას. ცნობილია, რომ ინფორმაციულ-კომუნიკაციური ტექნოლოგიები XXI საუკუნის საზოგადოების ფორმირებაზე ზემოქმედი მნიშვნელოვანი ფაქტორია. ეს ზემოქმედება მოიცავს ცხოვრების წესს, განათლებას, სამუშაოს, ზღვისუფლებისა და სამოქალაქო საზოგადოების ურთიერთმიმართებებს და ა. შ.

თანამედროვე ინფორმაციულ-კომუნიკაციური ტექნოლოგიების დამკვიდრების შედეგად გაჩნდა ისეთი ახალი ცნებები, როგორცაა „ელექტრონული კომერცია“, „ქსელური ეკონომიკა“, „ელექტრონული მთავრობა“ და სხვ.

ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარებისა და სახელმწიფო მართვაში მათი გამოყენების პრაქტიკის დანერგვა ქართული მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და მასობრივი კომუნიკაციის ფუნქციონირებაში კიდევ უფრო ღრმა, თვისებრივ თვისებებს ამკვიდრებს. მხედველობაშია ხელისუფლების ინფორმაციულ სივრცესთან ინტეგრირების ის და იმგვარი პროცესი, რომლის შედეგადაც სახელმწიფო (ხელისუფლება)

ინფორმაციულ სივრცეში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების მონაწილე ხდება, სხვაგვარად გარკვეული აზრით, თავად ხდება ინფორმაციის მწარმოებელი და გამავრცელებელი. აღნიშნულის მიზეზი ხელისუფლების ორგანოთა საქმიანობაში ინფორმაციული და ტელეკომუნიკაციური ტექნოლოგიების შეჭრაა, უფრო ზუსტად, ამ ტექნოლოგიების სახელისუფლებო სტრუქტურათა მიერ ინტენსიური გამოყენება, რის საფუძველზედაც იცვლება თავად ხელისუფლების ფუნქციონირების პარადიგმა და მკვიდრდება „ელექტრონული მთავრობის“ ცნება. „ელექტრონული მთავრობა“ ტრადიციული ჟურნალისტიკის მაქსიმას – „მეთხე ხელისუფლების“ – პრექტიკული რეალიზების ახალი მარკერია. იგი ცხადყოფს, რომ ჟურნალისტიკა კი არ „იჭრება“ ხელისუფლების საქმიანობაში და ამის გამო მასმედია კი არ იძენს ხელისუფლების მეოთხე განშტოების სტატუსს, არამედ თავად ხელისუფლება ეუფლება თანამედროვე მასობრივი კომუნიკაციის ფუნქციებს და სტატუსს.

ცნობილია, რომ „ელექტრონული მთავრობის“ კონცეფცია გულისხმობს ხელისუფლების ინტეგრირების მცდელობას თანამედროვე საზოგადოების ინფორმაციულ ურთიერთობებში. ამ მოვლენაში კი მნიშვნელოვანი ის არის, რომ როგორც აღნიშნავენ კიდევაც, თანამედროვე საზოგადოებაში ხელისუფლების მხრივ სტრატეგიული გადაწყვეტილებების სიჩქარე და შესაბამისი მუშაობა საჭირო რესურსების (ინტელექტუალური და ინფორმაციული) მობილიზებისათვის ბევრად აღემატება ამ პროცესის სიჩქარეს ინდუსტრიული საზოგადოების სინამდვილეში. ეს მოვლენა კი სოციალურ ურთიერთობათა სისტემაში პროცესების იერარქიას განსაზღვრავს, კერძოდ, მატერიალური წარმოებისა და მოხმარების სფეროში მიმდინარე პროცესებს ინფორმაციულ-ფსიქოლოგიურ სფეროში მიმდინარე პროცესებზე დამოკიდებულ სოციალურ პროცესებად გადააქცევს. ეს პროცესი შემდგომში კიდევ უფრო გაღრმავდება, რადგან უკვე დღეს ინფორმაციული პროცესების სიჩქარე ბევრად აღემატება სოციალურ პროცესებს. თანამედროვე ინფორმაციული სივრცის არსებით მასსათებლად კი მიჩნეულია მრავალდონიანი არქიტექტონიკა, მიკრო და ნანო ტექნოლოგიებზე დამყარებული, ცირკულირებადი ინფორმაციის ვებერთელა ნაკადები, დიდი მოცულობის ცოდნა და მისი შესაბამისი ინტელექტური პოტენცია, მუდმივი ცვალებადობა. სწორედ ამ გარემოებისათვის ანგარიშის გაწევით ხსნიან ხელისუფლების ინფორმაციულ სფეროში სრულმასშტაბიანი ინტეგრირების გამიზნულობას, – საზოგადოებრივი ურთიერთობების სახელისუფლებო რეგულირების ტრადიციული მეთოდების ახალ პირობებთან ადაპტაციის მცდელობას, და საბოლოოდ ინტეგრირების ისეთი ფორმების გამოძებნას, რომელიც უზრუნველყოფს ხელისუფლების ჩარევას ინფორმაციულ სფეროში მიმდინარე მოვლენებსა და პროცესებში.

მართალია, ხელისუფლების ორგანოებს კანონი არ ანიჭებს მოსახლეობის უშუალოდ ინფორმირების უფლებას და ტრადიციულად ეს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, მასობრივ კომუნიკაციას ეკისრება, მაგრამ დღეს ამ უკანასკნელებს მძლავრი კონკურენტი გაუჩნდათ, რადგან ხელისუფლების ინფორმაციულ სფეროში ინტეგრირება პროცესუალურად „ელექტრონული მთავრობის“ პოზიციიდან მოსახლეობასთან პირდაპირი ურთიერთობის ოპერატიული არხის შექმნაში გამოიხატება. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს, მასკომუნიკაციას ისეთი კონკურენტი უჩნდება, რომელსაც ხელისუფლების ორგანოთაგან მოსახლეობისათვის გადაცემული ინფორმაციის სიზუსტისა და ობიექტურობის განსაზღვრის ბოლო ინსტანციის უფლება აქვს მინიჭებული.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები კარგავენ ინფორმაციით მანიპულირების შესაძლებლობას, რადგან ინფორმაციის სინამდვილესთან შესაბამისობის ხარისხის დადგენა ნებისმიერ შემთხვევაშია შესაძლებელი ხელისუფლების შესაბამისი ორგანოს საიტზე. ამ გარემოებას დღეს პრინციპულზე მეტი მნიშვნელობა ენიჭება, რადგან მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების განვითარების შედეგად სულ უფრო ღრმავდება მათში ძალაუფლების კონცენტრირების პროცესი და ამას ხელს ტექნიკურთან ერთად ობიექტური ეკონომიკური პროცესებიც უწყობს. მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და მასობრივი კომუნიკაციის ხელში ძალაუფლების კონცენტრირების პროცესი იმდენად სერიოზულ შემოფოთებას იწვევს, რომ ბევრ განვითარებულ ქვეყანაში (მაგალითად, ევროპაში) დაწესებულია კონტროლი ბეჭდვით ორგანოთა შერწყმაზე და, ერთი მხრივ, დადგენილია გამოცემათა საერთო ტირაჟის ზედა ზღვარი, მეორე მხრივ, ტარდება წვრილი და საშუალო გამომცემელთა მხარდაჭერის პოლიტიკა. ამგვარი გამაფრებული ინტერესისა და ყურადღების მიზეზი, ცხადია, უპირველესად ისაა, რომ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები მხოლოდ ინფორმაციის გადამცემები კი არ არიან, არამედ ინფორმაციის შემომქმედნიც. ჩვენ, თანამედროვე რეალობაზე წარმოდგენას მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით მიწოდებული ინფორმაციით იქმნის. ამიტომ ეს რეალობა გაშუალოებულია (მედია ვერსია), თანაც ისე, რომ ობიექტური და მედიავერსიების განსხვავება საკმაოდ ძნელია. მიზეზი, ცხადია, ისაა, რომ რეალურად მომხდარი ფაქტი, მოვლენა, ხდომილება საზოგადოებრივი მნიშვნელობის ფაქტად, მოვლენად, ხვდომილებად გადაიქცევა მხოლოდ საკუთარი მედია ანარეკლით და ამის გამო ამ ანარეკლში უამრავი „კორექტივის“ შეტანის შესაძლებლობაც იქმნება. ამ შესაძლებლობათა რეალიზების სტიმულატორს კი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა საბაზრო კონკურენციის გარემოში ფუნქციონირებაც განაპირობებს,

რომელიც მიმართულია მოგების ზრდის, საინფორმაციო ბაზარზე მონოპოლიურობის მოპოვების, მეპატრონეთა გამიზნულობების მაქსიმალური რეალიზებისაკენ. აღნიშნულ განსაზღვრულობათა რეალიზება კი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა საქმიანობაში ისეთი პრინციპების დამკვიდრებას განაპირობებს, როგორცაა:

- ორიენტაცია მაქსიმალურ მოგებაზე და ამ პრინციპის ქცევა საკუთარი არსებობის საფუძვლად;
- თემატიკის განსაზღვრა მოგების და აუდიტორიაზე ზემოქმედების პრინციპით;
- მიდრეკილება სენსაციური, მათ შორის გამოკვეთილად ნეგატიური, ინფორმაციის გავრცელებისადმი;
- ხშირი წარმოჩენა – დემონსტრირება პოლიტიკური გადაწყვეტილებებისა, წარმატებებისა, რეიტინგებისა;

• ეკრანზე უმეტესად ცნობილი და ცნობადი სახეების ჩვენება და მათი სტატუსის ხაზგასმა;

• მასობრივი უნფორმაციის საშუალებათა მიუწვდომლობა ჩვეულებრივი მოქალაქეებისათვის;

• მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა ემოციური ზემოქმედებით ადამიანის გონისა და რაციონალიზმის დათრგუნვა, ამით მანიპულირების ინტენციათა მაღალი ეფექტურობით გამოყენება – ადამიანების შეშინებისა და ქცევის ფარული მართვა, ხშირად მათთვის შეუძნეველად მათი ნების საწინააღმდეგო ქცევების ინსპირირება;

• ინფორმაციული გაბრუება და ადამიანებისათვის მითებისა და ილუზორული იდეების თავსმოხვევა; მითოლოგიზების ეფექტურობისათვის ლინგვისტიკური და ზემოქმედების სხვა ხერხების გამოყენება მასობრივი ფსიქოლოგიის მონაცემთა გათვალისწინებით, განსაკუთრებით „იმიჯმეიკინგი“.

აღნიშნული ცხადყოფს, რომ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა კონცენტრაცია და მონოპოლიზაცია, ინფორმაციული სივრცის მაკონტროლებელი, ნაციონალური და ტრანსნაციონალური კორპორაციების შექმნა, ძირითადი მედიასახსრების მოქცევა ცალკეული ჯგუფების ხელში თანამედროვე მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა და მასკომუნიკაციის ფუნქციონირების სპეციფიკას წარმოადგენს.

მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა მონოპოლიზების პროცესის აქტიურ სუბიექტთა შორის ჩნდება ახალი მოთამაშე – ხელისუფლება, უფრო სწორად, სახელისუფლებო WEB საიტის შემოქმედებითი ჯგუფი, ან ხელისუფლების ორგანოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტრუქტურა – პრესსამსახური, რომელიც WEB საიტის ეფექტურობით „აღფრთოვანებული“ ახალი ინფორმაციული არხების შექმნის მიზანშეწონილობაში რწმუნდება. ინფორმაციით მოსახლეობის მანიპულირების ერთ ფორმას წარმოადგენს ე. წ. ფსევდოპოზიციური ინფორმაციის საშუალებების შექმნის ტენდენციაც, ანუ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით ინფორმაციული სივრცის თემატურ-პრობლემური პრინციპით დაფარვა.

თანამედროვე ქართულ სინამდვილეში, პოსტსაბჭოური სივრცის სხვა ქვეყნების (მათ შორის რუსეთის ფედერაციის) მსგავსად, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების მონოპოლიზების პროცესებთან ერთად, მიმდინარეობს ერთიანი ინფორმაციული სივრცის რღვევის პროცესიც. ამას მრავალი მიზეზი განაპირობებს. მათ შორის ერთი ისაა, რომ ტელეარხები, არათანაბარი ტელეკომუნიკაციური შესაძლებლობების გამო, მთლიანად ვერ ფარავენ საინფორმაციო სივრცეს. ამის გამო, მათი მედიაეფექტურობა უპირატესად დაფარვის ზონის სივრცული პარამეტრებით განიზომება და ნაკლებია ინფორმაციული სისავსე და ხარისხიანობა.

უკეთეს მდგომარეობაში ვერც პრესაა. გავრცელების პრობლემურობის (!) გამო, ცენტრალური პრესის პოზიციები სუსტდება. იშვიათი გამონაკლისის გარდა, ცენტრალური პრესა ვერ აღწევს რეგიონებს და მხილოდ დედაქალაქის პრესად რჩება (რეგიონული პრესის გაკლენა თვით რეგიონების ინფორმაციული სივრცისათვისაც კი უმნიშვნელოა). ამის გამო მკვეთრად მცირდება ცენტრალურ გამოცემათა ტირაჟი (ტირაჟის შემცირების ერთი მიზეზი სპეციფიკურ აუდიტორიაზე ორიენტირებაც არის).

სოციოლინგვისტური კვლევების გარეშეც, ემპირიული დაკვირვებითაც, ცხადია ერთიანი ქართული სტანდარტული (სალიტერატურო) ენის ფუნქციონირების პირობებისა და შესაბამისად მისი ნორმების რღვევა. ქართული სასაუბრო ენა სრულიად არაერთგვაროვანი ხდება არა მხოლოდ რეგიონებში, არამედ თვით დედაქალაქშიც. ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა სოციალური და ტერიტორიული დიალექტების ლექსიკით გაჯერებული მეტყველება არა მხოლოდ ყოფით დონეზე, არამედ საზოგადოებრივ ურთიერთობათა დონის საჯარო მეტყველებაშიც. უფრო დამაფიქრებელი კი ის არის, რომ ეს „აღრეული“ მეტყველება ღრმად შეიჭრა პუბლიცისტიკისა და მწერლობის ენაში. პუბლიცისტიკაში, ერთი მხრივ, უცხოენოვანი ლექსიკა მკვიდრდება, მეორე მხრივ, სოციალური და ტერიტორიული დიალექტების ენობრივი ფორმები და, რაც მთავარია, მეტყველების სტილი. ენობრივი კულტურის აშკარა დაქვეითებასთან ერთად საფრთხე ექმნება ნაციონალური ენობრივი ცნობიერების პარადიგმას.

ქართულ სინამდვილეში აღნიშნული ადრეული მეტყველებით გაჯერდა ე. წ. თოქ-შოუების – გასართობი სატელევიზიო პროგრამების. აქ სოციალური და ტერიტორიული დიალექტების ლექსიკა და მეტყველების

სტილი თოთქოს ენობრივი და ყოფითი კოლორიტის შექმნას ემსახურება, მაგრამ სინამდვილეში, და ეს ყველაზე დამაფიქრებელია, იმაზე ქვეტექსტურ აქცენტირებასაც შეიცავს, თითქოს დრო ობიექტურად ცვლიდეს ქართული სალიტერატურო ენის საფუძველს – ქართლ-კახურ მატყველებას სხვა ტერიტორიული (განსაკუთრებით დასავლური) დიალექტებისაკენ სიმძიმის ცენტრის გადაწვეით; მეორე მხრივ, თვალში საცემია ქართული წარმოთქმის (აქცენტუაციის) ტრადიციული პარადიგმის რღვევაც, ჩვენი ენისათვის უცხო და შეუფერებელი წარმოთქმის (ნათქვამის აღმავალი აქცენტუაციით დაბოლოება) დამკვიდრება.

ნაციონალური ინფორმაციული სივრცის რღვევას გარკვეულწილად განაპირობებენ არასამთავრობო ორგანიზაციები, კომიტეტები, ფონდები, ჟურნალისტების უფლებათა თუ პრესის თავისუფლების დამცავი ორგანიზაციები, რომლებიც როგორც წესი, უცხოეთიდან ფინანსდებიან („ევრაზიის ფონდი“, „სოროსის ფონდი“, აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის საერთაშორისო განვითარების სააგენტო და ა. შ.) და ანგარიშს ნაკლებ უწყვენ ნაციონალური ინფორმაციული სივრცის ინტერესებს.

ინფორმაციული სივრცის ერთიანობის რღვევის პროცესს ხელს უწყობს ისეთი მოვლენების დემონსტრირება, როგორცაა ინფორმაციის გავრცელების უფლებისა და სიტყვის თავისუფლების ბოროტად გამოყენება, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა შესახებ კანონმდებლობის დარღვევები, ძალადობის, პორნოგრაფიის გავრცელება, მოქალაქეთა პირად ცხოვრებაში ჩარევა, ტელეკომუნიკაციური და კომპიუტერული ტექნოლოგიების განვითარების შედეგად ისეთი ხელმისაწვდომობა, რომლებიც იძლევა რადიოს, პრესის, ტელევიზიის, კომპიუტერული ქსელების საერთაშორისო პროვაიდერული კვანძების ბაზური კონფიგურაციების შექმნის შესაძლებლობას, რის საფუძველზე იზრდება მიზანმიმართული (ქვეგამხედური) ინფორმაციის გავრცელების საფრთხე, რომელსაც ზიანის მოტანა შეუძლია ნაციონალური ინტერესების ბევრ სფეროში.

ნაციონალური ინფორმაციული სივრცის მნიშვნელოვანი სუბიექტი ხდება ელექტრონული მედია, სოციალური ქსელები, ფრილანსერული მასკომუნიკაცია, რომელთა ინფორმაციული ფუნქცია სულ უფრო მნიშვნელოვანდება. ინფორმაციული სივრცის მთლიანობაზე მათი გავლენა ცხადყო თუნდაც თანამედროვე აფრიკასა და არაბულ სამყაროში მიმდინარე ამბებმა.

ახალი მედია განსაკუთრებულ პირობებს უქმნის სახალხო ფორუმს, რადგან სოციალური ქსელების ფუნქციონირება, შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის უქონლობის გამო, მთლიანად პროფესიული ეთიკის ნორმებით რეგულირდება. აშკარაა, რომ სამთავრობო ორგანოების არხის – „ელექტრონული მთავრობის“ – გაჩენა, რომელიც მოქალაქეთათვის ხელისუფლების ნებისმიერი ორგანოს ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფს, მათ წარმომადგენლებთან სახლიდან გაუსვლელად ვირტუალური დიალოგის საშუალებასაც უქმნის. ეს გარემოება აუცილებლად გამოიწვევს მოქალაქეთა ჩართვას საზოგადოების პოლიტიკურ ცხოვრებაში, გაუაქტიურებს მოქალაქეობრივ ცნობიერებას და ქვეყნის საზოგადოებრივ პროცესებში ჩართულობის შეგრძობას.

სახელმწიფო და სახელისუფლებო ორგანოების საქმიანობაში ინფორმაციულ-ტელეკომუნიკაციური ტექნოლოგიების დანერგვა, ერთი მხრივ, ხელისუფლების ორგანოებიდან მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისათვის გადაცემულ ინფორმაციულ ნაკადებსაც გაზრდის და ამით მათ ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების შედარებით ყოველმხრივი და სრული გაშუქების საშუალებას შეუქმნის, მეორე მხრივ, ინფორმაციის ახალი ნაკადები ქსელური მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების განვითარებას შეუწყობს ხელს. ხელისუფლების ორგანოები, ძირითადად ერთად, შეიძენენ დამატებით ფუნქციას – მასობრივი ინფორმაციისა და მასობრივი კომუნიკაციის კონკრეტულ სახეობადაც გადაიქცევიან და მხოლოდ მასობრივი ინფორმაციით სხვა საშუალებებთან კონკურენტულ ბრძოლაში ჩაებმებიან, არამედ ინფორმაციის პირველწყაროს უფლებებსაც შეიძენენ, ხელისუფლების მხრიდან მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა მიერ ჟურნალისტური პროფესიული ეთიკის ნორმათა დაცვის ეფექტურ მონიტორინგსაც უზრუნველყოფენ და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების ვინმეს მხრივ საკუთარი ინტერესებისათვის გამოყენების კონტროლსაც განახორციელებენ.

3. დასკვნა

განხილული ცხადყოფს, რომ თანამედროვე ქართული მასობრივი ინფორმაციისა და მასკომუნიკაციის საშუალებების ფუნქციონირებაზე გავლენას ახდენს, ერთი მხრივ, დასავლურ (ევრო-ამერიკულ) მასკომუნიკაციურ ღირებულებებზე დაფუძნება, მეორე მხრივ, თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების გაჩენა. ამ მოვლენების

